

UUS ELU: Kopli kristlik varjupaik kutsub lagunenenud majades uitavad pekstud ja sügelistes lapsed sooja tuppa

Hüljatud lapsed kolivad barakkidest koju

Ekraanil jooksev multifilm paneb pois- te silmad särama ja hinge kinni hoidma. Vahepeal naeravad nad ohjeldamatult. Seda, mis on televii- sor, teavad nad alles paar nädalat. Tüdru- kud on läinud poodi saapaid ostma – plat- vormtallaga –, millis- test nad juba ammu on unistanud.

HELEN EELRAND

Hiljuti avatud kristlikus var- jupaigas elab praegu 12 last. “Mul on tunne, et pean män- gutoast veel ühe elutoa tege- ma,” arutleb juhataja Inge Oja- la ruumides jalutades, “lapsi on nii palju, kõik nad tahavad tulla.”

Seni tühjades barakkides omapäi elanud Kopli lapsi on talle teada 29. Annetustest elav varjupaik on lastele tõelise ko- du eest – nad tohivad siia jää- da, kuni ise jalad alla saavad.

Kõigepealt kooli ja haiglasse

“Meile tulevad nad siis, kui tunnevad, et on ise selleks val- mis. Need lapsed, kes siin ela- vad, on andnud meile allkirja, et tahavad oma elu muuta. Esimene reegel on see, et nad peavad kohe kooli minema,” selgitab perenaine, keda väike Tolik vahepeal jalge ümbert emmata püüab.

Euroremondi läbinud ja päevakeskusest varjupaigaks saanud maja pakub endistele barakielanikele tingimusi, mi- da suur osa tavalisi kodusid oma lastele lubada ei saa – kaunid heledad ruumid, plaad- itud seintega vannitoad, igal lapsel oma nimeline tass. Põhi- liselt on varjupaiga valmimist toetanud sõpruskogudus Nor- rast.

Praegused elanikud on kõik vene rahvusest. “Üks eesti tüdruk on tulemas. Tema ema viskas ta aasta tagasi tänava- le, isa on väga vägivaldne ja ta ei taha kodust tüliga ära tulla,” selgitab Ojala.

Kolm varjupaiga nimekirjas olevat last on praegu haiglas – kaks närvisüsteemi, üks naha- haiguse tõttu. “Sügelised olid lapsel olnud nii pikka aega, et läksid üle mädapaiseteks. Ka rohuga määrimine tegi väga haiget,” jutustab Ojala, “tava-

Kopli äsjaavatud varjupaigas saavad mahajäetud majades nälga kannatanud endised tänavalapsed Tolik, Kristiina ja Borja kõhud täis.

2X RAUNO VOLMAR

**Eesti Päevalehe
reportaaz**

liselt, kui nad tulevad, on nad kõikvõimalikke söödikuid täis, alatoitunud, peksa sa- nud. Kõik see mõjub ka psüü- hikale.”

Vadim õppis ka barakis viitele

Tänavaeluga harjunud lapsed on esialgu veel ägedad – rusi- kas tõuseb sama kergesti kui pisarad silma tulevad. “Koge- mata ju,” rahustab juhataja krattipidi kokku läinud Toli- kut ja Kristiinat. Ta on rahul, et ühtki vargust nende majas

ette pole tulnud.

Emarolli täitev Inge Ojala väidab, et asotsiaalsetest kodu- dest lapsed ei ole võimekuselt kehvemad kui turvalises ümb- ruses kasvanud. “Nendega ei ole lihtsalt keegi tegelenud. Vaatan, kuidas nad siin lahti lähevad, joonistama hakka- vad. Vadim on väga andekas. Ta õppis juba siis peaaegu vii- tele, kui barakis elas. Ka prae- gu läheb tal koolis väga hästi,” kiidab ta.

Üheksa-aastane Vadim on pisut uje, kui tunnistab, et tal- le uues kodus meeldib. “Eriti televiisor ja mänguasjad,” üt- leb ta. Inge Ojala sõnul on siin- setel lastel kõrgeenenud helli- tusvajadus. “Kogu aeg tahavad kallistada, enne magamamine- kut loeme veel koos raamatuid

ja arutleme asjade üle,” räägib ta.

Juhataja sõnul on tal suhte- liselt hea kontakt ka laste va- nematega. “Nad käivad siin kohvi joomas, arutame, mis lapse jaoks kõige parem on. Mõned mammad, silmad mär- jad, ütlevad, et tehke mu lapse heaks midagi, olen elu ham- masrattaste vahele jäänud,” kirjeldab ta ja lisab, et vanem- likke õigusi ära võtta pole kristlikul kodul kavas.

Tänavalapsed elatuvad prostitutsioonist

Varjupaik on jõudumööda va- rustanud vanemaid ka huma- nitaarabi riiete ja toidupakki- dega. Korra nädalas käivad toidupakkide järel ka seni veel

poolpõlenud barakkides ela- vad lapsed.

“Viime neile sooje kindaid, saapaid. Me ei saa kõiki lapsi kätte, nad liiguvad ainult öösi- ti ja urgastes. Kui politseiauto mööda sõidab, on täielik vai- kus,” muretseb ta ja möönab, et paljud lapsed kannatavad seksuaalse vägivalla all. “Juh- tub, et Balti jaama ümbruses kasutatakse lapsi ära toidu- portsu või jäätise eest.”

Inge Ojalal käivad varjupaig- as abiks ka mees ja tütar. Kõigi ühine suur unistus on rajada midagi lasteküla tao- list, kus lapsed elaksid eraldi majades viie-kuue kaupa koos täiskasvanuga. “Kui jumal an- nab, eks siis saab hakkama ka,” loodab ta.

Tolik tun- nistab, et on eluga varju- paigas rahul. Enam pole põhjust tänavatel nälja vastu võideldes toitu otsida.